

OMGEVINGSDIALOOG OMGEVINGSVISIE

's-Hertogenbosch

's-Hertogenbosch is nooit af. Het 's-Hertogenbosch van vandaag – de totale gemeente met de dorpen en het buitengebied – is ontstaan vanuit bijna 850 jaar ontwikkeling en verandering. Niet alleen aan de buitenkant. Maar ook als het gaat om onze sociale kwaliteit en identiteit. Daar bouwen we op door. Daarom werken we aan de Omgevingsvisie voor heel onze gemeente. We doen dit samen met onze inwoners, ondernemers en partners, en op de Bossche manier.

Een eerste stap daartoe is het concept Koersdocument voor onze gemeente. De uitwerking daarvan krijgt gestalte in vier gebiedsvisies. In deze visies gaan we dieper in op de binnenstad, de wijken binnen en buiten de ring, de dorpen en het buitengebied. Elk gebied kent namelijk een andere dynamiek en karakter. Ook deze gebiedsvisies werken we samen uit met inwoners, ondernemers en andere betrokkenen. Alle kennis en ervaring kunnen we goed gebruiken. We betrekken inwoners, ondernemers en andere betrokkenen meerdere keren gedurende het proces en delen ook de (tussentijdse) resultaten na afloop met hen.

REACTIES

Reacties aanwezigen bijeenkomst 19 januari:

- De aanwezigen waren tevreden over de opzet. Vonden het fijn om zo meegenomen te worden in het verhaal en om tijdens de markt vragen te kunnen stellen en met suggesties te komen.
- We maken verslagen van alle opgehaalde resultaten en delen deze met alle deelnemers.
- Tijdens de centrale bijeenkomst en de bijeenkomsten in de gebieden waren zo'n 80 partners aanwezig. Hieronder een selectie van de ontvangen reacties:

Leefbare dorpen en wijken

- Senioren aanbod via inbreiding; echt inzetten op doorstroming. Meer vanuit saamhorigheid "community" innovatieve woonvormen.
- Voor de Henriëttewaard zien we mogelijkheden voor herbesteden, mogelijk in combinatie met Herenboeren/ stadslandbouw zelfvoorzienend met pluktuin/appel.
- Waar verdichten? Bevolking meenemen in procesopgaven.
- We moeten niet alleen praten over gezondheid maar ook over welzijn.
- Datastad: zorg voor digitale inclusie zodat dat iedereen mee kan doen.
- Verbeteren waterkwaliteit: -doorstroming; -blauwalg.

Voorzieningen, centra en werk

- Rosmalen: cultuur en voorzieningen hard uit elkaar getrokken.
- Voorzieningen in bedrijventerreinen en vergroenen lunchwandeling.
- Het dorpse karakter in Nuland behouden met de voldoende voorzieningen (groot en klein) en het rijke verenigingsleven. Op vlak van cultuur en maatschappij: Zeskamp, carnaval, Nuland verlicht, buurtverenigingen. Daarnaast is voor de jeugd tennis, voetbal en korfbal een fundament voor ontmoeting. Ook de rust, veiligheid, het zorgen voor elkaar, saamhorigheid als onderdelen voor sociale cohesie.
- Engelen: we zien graag dat de kerk een herbesteding krijgt met een functie als schouwburg met lokale producties.

Landschap, buitenranden

- Watervoorverbinding tussen de plassen.
- Natuurgebied openstellen voor Den Bosch. Bijv. met boottocht vanaf binnenstad naar Ertveldplas. Nieuwe Bossche Broek.
- Natuur aan de randen. Sport verbindt de buurten. Landschap aan de randen.
- Windmolens en zonneparken integreren in het landschap én in het verdienmodel van agrariërs en bewoners.
- Landschapsbeheer door boeren en bescherm vogelweidegebieden.
- De historie van de Beerse Overlaet nabij Gewande is typerend, dit zouden we graag accentueren met wandel- of fietsroute. Voor wat betreft de landbouw in polder liggen er mogelijk om deze te versterken, primair landbouwgebied waar nieuwe vormen landbouw met duurzaamheid en circulariteit ontwikkeld kunnen worden.
- Markeer overgang zand-klei tussen Rosmalen Geffen met zone hoge biodiversiteit.

Mobiliteit

- Evenementen bij de Maaspoort wel een knelpunt qua verkeer. Empel naar A2 2x over kanaal.
- De mobiliteit is echt een groot probleem. Spits/ evenementen richting Utrecht/A'dam maar ook richting Nijmegen; Je kunt de wijk niet uitkomen; oostelijke randweg lost niets op.
- Geen ov in Empel. Station Maaspoort: wat biedt dat voor mogelijkheden: minder gebruik auto. Geen busverbinding tussen GW en centrum Rosmalen.
- Ontsluiting van De Rietvelden voor verkeer (vrachtwagens met name) vanaf de A2 gebeurt via de Oude Vlijmenseweg. Dit maakt de weg erg gevaarlijk voor fietsers. Laat de N-weg dienen als ontsluiting voor de brede binnenstad?
- De inrichting van de Rosmalensedijk en Koornwaard verbeteren voor langzaam verkeer, door vrijliggende paden voor fietsers en wandelaars.

SAMEN

In 2020 stuurden we naar alle inwoners een vragenlijst over de buurt/wijk waar ze wonen.

Respondenten

10.000
(6-92 jaar)

Rapportcijfer

7.9

SPOORZONE VOOR WERKGELEGENHEID

"Zoals het er nu voor staat gaan er binnenkort meer goederentreinen op 'onze' spoorzone rijden met ook nog eens meer giftig materiaal. Behalve dat dit het risico op grote ongelukken vergroot wordt de kwaliteit (geluid, fijnstof enz.) van de woonomgeving hierdoor aangetast. En dan toch meer woningen langs en in dezelfde spoorzone bouwen?"

SCHONE MOBILITEIT

"Niet alleen de Bossche binnenstad moet schonere lucht en minder geluidsoverlast krijgen. Denk nu toch ook eens aan De Maaspoort die ingeklemd ligt tussen de A59, A2 en het spoor. Bij een wind uit het westen is de geluidsoverlast voor de Maaspoorters steeds hoger. En dan hebben we het nog niet over de luchtkwaliteit. Geluidsschermen die ook als zonnepanelen dienen moeten ook kostentechnisch de oplossing kunnen zijn."

IEDEREEN KAN MEEDOEN

"Ik heb het idee dat 's-Hertogenbosch, en dan met name de stad, behoorlijk elitair begint te worden. Kijk bijvoorbeeld naar de prijzen van de nieuwe huizen in het Gasthuiskwartier. Ook lijkt het mij goed om te kijken naar de samenstelling van huishoudens m.b.t. nieuw te bouwen of creëren woonruimtes. En naar ouderen. Kleinere woonruimtes, in kleine groepen bij elkaar met iets van een gemeenschappelijke ruimte om te ontmoeten en verenzaming tegen te gaan."

VERSTERKEN DIGI VAARDIGHEDEN

"Vergeet de sociale vaardigheden niet, die zijn uiteindelijk belangrijker. Niet iedereen hoeft zelf digitaal vaardig te zijn, als er maar gratis hulp dicht in de buurt is. Leesvaardigheid lijkt me meer prioriteit te hebben met onze ruime miljoen laaggeletterden."

MEEDENKEN VIA PARTICIPATIEPLATFORM

Inwoners nodigden we uit via social media-advertenties, de digitale nieuwsbrief en advertenties in Bossche Omroep om mee te denken over de toekomst van onze gemeente via ons participatieplatform. Iedereen kon op dit platform per onderwerp aangeven hoe belangrijk ze deze vinden en reacties achterlaten. We zijn blij met alle reacties die we ontvingen. Dat helpt ons om niet alleen de Bossche Koers een stap verder te brengen, maar ook de gebiedsvisies. We gaan nu alle reacties zorgvuldig afwegen. Dat betekent ook keuzes maken. Niet alles kunnen we (direct) oppakken. Welke afwegingen we daarin maken, geven we aan iedereen terug. Via onze digitale nieuwsbrief en website doen we daar ook verslag van.

Onderwerp	Waardering schaal 0-5
Het buitengebied moeten we versterken door meer groen en lokaal voedsel	4,4
We moeten investeren in ons landschap	4,4
In 's-Hertogenbosch kan iedereen meedoen	4,3
In 's-Hertogenbosch vieren we het leven	4,2
We streven naar gemengde, gezonde en veilige wijken en dorpen met goede voorzieningen	4,1
Dat wat we nu bouwen is ons erfgoed van de toekomst	4,1
We moeten voldoende woningen bouwen met kwaliteit voor diverse doelgroepen	4,1
Met schone mobiliteitsoplossingen zorgen we voor een betere luchtkwaliteit	4,1
De woningbouwopgave is de aanjager om andere opgaven aan te pakken	4
Door elkaar te ontmoeten zijn onze netwerken sterk	4
Het versterken van digitale vaardigheden is belangrijk	3,6
De Spoorzone wordt meer en meer een nationale toplocatie voor werkgelegenheid	3,5
Cultuurmakers verdienen in onze gemeente meer ruimte	3,2
Lopen en fietsen, is goed voor onze gezondheid en belast het milieu het minst	2,7
Data en digitalisering spelen een steeds grotere rol in onze snel veranderende maatschappij	2,4

Aantal reacties

90

Aantal waarderingen

1.400

ONTMOETEN

"Prima dat er sociale initiatieven ontwikkeld worden. Echter kan ik me voorstellen dat dit in sommige gevallen de leefbaarheid van centrumbewoners aantast. Dus is het belangrijk dat die groep bewoners hier extra in gehoord worden."

GEMENGDE, GEZONDE WIJKEN EN DORPEN

"Veel voorzieningen zijn uit de wijken en dorpen verdwenen. Alle aandacht gaat uit naar het centrum en de buitenwijken kunnen het wat u betreft schudden. Er bestaat een grote ongelijkheid tussen het centrum en de buitenwijken in de zo broodnodige voorzieningen. Die ongelijkheid zal moeten verdwijnen als wij met ons allen leuk willen wonen in 's-Hertogenbosch."

RUIMTE VOOR CULTUURMAKERS

"Laat een gebied zich ook zelf ontwikkelen. Al uw planologen en gebiedsontwikkelaars maken platgeslagen, dooie wijken waarin geen ruimte lijkt te zijn voor individuele initiatieven. Cultuur is prima maar moet uit de bevolking zelf komen. Nu wordt cultuur te sterk ondersteund met geld dat voor andere doeleinden zou moeten worden gebruikt."